

Księga osób zasłużonych dla Gminy Kamień

Wyróżnienie „Zasłużony dla Gminy Kamień” jest wyrazem najwyższego wyróżnienia i uznania Rady Gminy Kamień. Wyróżnienie to jest nadawane osobom za szczególne osiągnięcia w działalności na rzecz Gminy Kamień na zasadach określonych Uchwałą Nr XXXVII/1216/2014 Rady Gminy Kamień z dnia 30 maja 2014r. w sprawie ustanowienia wyróżnienia „Zasłużony dla Gminy Kamień”.

Pani Halina Graboś

Pani Halina Graboś pisze wiersze od wielu lat. Zadebiutowała w 1982 roku w almanachu „Strofy nadziei” wydanego przez Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Chełmskiej. Do tej pory wydała trzy tomiki autorskie: „Gdzie się maleńki płomyk pali” - 2003 r. „Strony życia” - 2007 r., „Myśli niesekretne” - 2010 r. Ponadto swoje wiersze zamieszczała w wielu antologiach i almanachach poetyckich. Swoje wiersze publikowała również w prasie: Nowy tydzień, Głos Pawłowa. Jest laureatką wielu konkursów literackich, ostatnio zdobyła III miejsce w konkursie limeryki Chełm 2013, wyróżnienie w konkursie poezji miłosnej „Ja Cię Kocham a Ty pisz” - 2013 r., II miejsce w konkursie poetyckim „O chmielakowy Antalek” - Krasnystaw 2013 r. Otrzymała wiele podziękowań i gratulacji od Wójta Gminy Kamień, Starosty Chełmskiego, Burmistrza Krasnegostawu, szkół za osobiste zaangażowanie i krzewienie kultury.

W czerwcu 2014 r. otrzymała Dyplom Uznania i medal z okazji jubileuszu 30 lecia Gminy Kamień. Prezentowała swoje wiersze w szkołach, na spotkaniach poetyckich i wieczorkach autorskich. Na temat jej poezji pisali m.in. Zbigniew Waldemar Okoń, Danuta Makaruk, M.J. Kawalko. Jest członkiem Chełmskiej Grupy Literackiej „Lubelska 36” i Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Tworzy zarówno poezję klasyczną jak i tradycyjną poezję ludową. Pisze również wiersze okolicznościowe z okazji różnych uroczystości, akademii i świąt oraz tworzy teksty piosenek dla gminnych zespołów śpiewaczych.

Uprawia swój własny ogródek poetycki z wewnętrznej potrzeby. Uważa, że poezja ożywia i ubarwia życie, sprawia, że jest bogatsze i piękniejsze. Porusza w nich sprawy ważne, duchowe, egzystencjonalne jak dobro-zło, szczęście - cierpienie, życie - śmierć, jak i sprawy codzienne, zwyczajne. Przenosi na papier myśli i uczucia z głębi serca, aby zaciekać i wzruszyć czytelnika. Za najważniejsze uważa dobroć, miłość, życzliwość i szczerą intencję.

Poezja ludowa jest jedną z gałęzi jej drzewa poetyckiego. Jest prosta, zrozumiała, często opisuje świat odchodzący już w zapomnienie ze swoimi dawnymi zwyczajami, obrazami i tradycją.

Myśli o wydaniu tomiku z poezją ludową.

Halina Graboś sławi w wierszach ziemię i dom rodzinny, ojczyznę odnosząc się często do Boga i wartości chrześcijańskich. Uważa, że poezja jest nazywaniem świata jednym z tysiąca jego imion. Sporo wierszy dedykuje swojej rodzinie oraz przyjaciołom. Jeśli ktoś choć na chwilę zatrzyma się nad jej wierszami, będzie to dla niej największą nagrodą.

Nadanie wyróżnienia Uchwałą NR XL/227/2014 Rady Gminy Kamień z dnia 22 sierpnia 2014 r. w sprawie nadania wyróżnienia „Zasłużony dla Gminy Kamień”

Pan Stanisław Koguciuk - twórca ludowy z Pławanic bardzo zasłużył się dla Gminy Kamień i nie tylko. Jego twórczość jest znana nie tylko w naszym regionie ale również w województwie i całej Polsce. Maluje już od 40 lat, prace wykonuje farbami olejnymi na płycie, oprawia w ramkę zbitą z cienkich deseczek, kiedyś zdobioną rzeźbami, dziś prostą. Prace jego możemy podzielić na kilka grup tematycznych: pejzaże i sceny z życia wsi, obrazy religijne, święta doroczne i obrzędy oraz tzw. humory - obrazki do śmiechu. Jego pierwsze obrazy, pejzaże powstały na niezagruntowanych rękawach obciętych od koszuli, które sprzedawał na targu w Chełmie. Obrazy jego posiadają płaską perspektywę, liniowy układ i intensywną, wyrazistą kolorystykę.

Na początku lat siedemdziesiątych jego prace zostały po raz pierwszy zaprezentowane na wystawie w Chełmie, w 1988 roku otrzymał z Ministerstwa Kultury i Sztuki bezterminowo legitymację artysty plastyka w dyscyplinie malarstwa, od lat jest związany z Muzeum Ziemi Chełmskiej i Stowarzyszeniem Twórców Ludowych. Jego prace znajdują się w zbiorach Muzeum Okręgowego w Lublinie, Muzeum Etnograficznego w Toruniu, Muzeum w Chełmie oraz w kolekcjach prywatnych i pracowniach malarzy profesjonalistów.

Jest laureatem wielu nagród m.in.: nagrodzony w Legnicy w 1996 roku w konkursie „Satyrykon” za Humory II nagrodą, w 1997 roku - wyróżnieniem, w 2012 roku otrzymał II nagrodę na Międzynarodowej Wystawie Satyrykon, wyróżnienie w konkursie „Twórczość Ludowa między Wisłą a Bugiem” zorganizowanym przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Twórców Ludowych i Krajowy Dom Twórczości Ludowej w Lublinie (1990); wyróżnienie na Przeglądzie Twórczości Ludowej Oddziału Chełmskiego Stowarzyszenia Twórców Ludowych, organizowanym w Krasnymstawie (2001, 2003, 2004, 2005), w 2004 roku otrzymał nagrodę w konkursie „A to Polska właśnie”, 2008 rok - I nagroda, a w 2009 II nagroda w ogólnopolskim Konkursie Religijna Sztuka Ludowa w Kielcach. W 2011 roku otrzymał III nagrodę w Konkursie Malarstwa Nieprofesjonalnego im. Ignacego Bieńka w Bielsku - Białej. W 2012 roku został laureatem XXXVII edycji Nagrody im. Oskara Kolberga "Za zasługi dla kultury ludowej".

W ciągu ponad czterdziestoletniej działalności artystycznej namalował tysiące obrazów, prawie wszystkie sprzedaje „na mokro”. Uczestniczy w wielu konkursach o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym, niemal zawsze zdobywając główne nagrody i wyróżnienia. Jest najbardziej oczekiwanym uczestnikiem licznych targów i jarmarków sztuki ludowej.

Stanisław Koguciuk to postać charakterystyczna, wielkoformatowa a zarazem bardzo ujmująca i szczerze kreująca fascynujący świat prawdziwie chłopskiego malarstwa, postrzega czas jak prawdziwy artysta, żyjący swoją sztuką, który nawet chwilę bezczynności przelicza na konkretne elementy nie powstałych obrazów. Dla Pana Stanisława godzina to np. dziesięć wozów jadących na wesele.

Jego obrazy powstają w jego rodzinnej miejscowości – Pławanice, która jest dla artysty „małą ojczyzną”. Fenomen popularności tego artysty jest trudny do jednoznacznego wytłumaczenia, choć z drugiej strony wydaje się oczywisty - prace Stanisława Koguciuka są niepowtarzalne i tkwią w nich te same walory artystyczne, które podziwiamy u dawnych mistrzów. Drugą bardzo istotną przesłanką tej popularności jest fakt, że malarstwo ludowe dobiega końca, a Pan Stanisław jest jego ostatnim przedstawicielem, dlatego zasłużył sobie na to aby go ceniono, nagradzano i pamiętano o jego twórczości.

*Nadanie wyróżnienia
Uchwałą Nr XL/228/2014 Rady Gminy Kamień
z dnia 22 sierpnia 2014 r.
w sprawie nadania wyróżnienia
„Zasłużony dla Gminy Kamień”*

Pan Piotr Czapka

Twórca ludowy, który od lat maluje, rzeźbi, szkicuje, wykonuje meble, wyrabia miód, wieńce dożynkowe, założyciel zespołu "KORAL" oraz kapeli podwórkowej „WESOŁE KASZKIETY”. Jego dzieła od lat promują gminę Kamień w różnych konkursach o tematyce artystycznej. Tematem jego prac są sceny rodzajowe z życia wsi i religijne. Jego „Droga Krzyżowa” (płaskorzeźba) znajduje się w kościele w Kamieniu i w Majdanie Leśniowskim. Pisanki woskowe tworzył od najmłodszych lat w Wielkim Tygodniu razem z mamą. Później były woskowe kolorowe drapanki, drapanki malowane, a od paru lat ażurki na gęsich, kaczych i strusich wydmuszkach.

Życie wsi, zwyczaje, obrzędy, pieśni ludowe są jego pasją i pracą społeczną. Pierwsze sukcesy odniósł w wiciu wieńców dożynkowych, rozsławiając gminę Kamień na dożynkach powiatowych i wojewódzkich zajmując wiele pierwszych miejsc. Jego wieńce budziły uznanie, zachwyt i podziw wśród publiczności i komisji. Projektowanie i sposoby wicia wieńców przekazał młodszemu pokoleniu. Pierwszy ponad dwu metrowy wieniec był zaprezentowany w Natalinie w 1980-1982 na dożynkach powiatowych.

Na dożynkach Prezydenckich w Spale w 2002 roku zajął I miejsce, a w 2003 II miejsce. Nagrodzony wieniec jest przedstawiony w podręczniku dla szkoły podstawowej „Historia i Społeczeństwo dla klasy 4”. Grupa wieńcowa wzięła również udział na Ogólnopolskich Dożynkach Reymontowskich w Wierchosławicach, otrzymując nagrodę specjalną z rąk pól Wody. W 2017 roku Pan Piotr zdobył pierwsze miejsce na Ogólnopolskim Konkursie na Pisankę Wielkanocną w Świnoujściu za ażurowe pisanki na strusich wydmuszkach. Ponadto w Ogólnopolskim Konkursie Malarstwa Nieprofesjonalnego w Bielsku-Białej artysta zdobył wyróżnienie honorowe za obraz „Kolędowanie z Herodem”.

Natchnieniem do założenia zespołu ludowego „KORAL” w 2008 r. były zebrane piosenki z całego regionu ziemi chełmskiej. Zespół swoimi występami rozsławia gminę Kamień i powiat chełmski w kraju i za granicą. Zdobywa liczne nagrody, które nie sposób wymienić:

- dwukrotnie II miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Kolęd we Włodawie,
- wyróżnienie na Międzynarodowym Festiwalu Kolęd w Będzinie na Śląsku,
- wyróżnienie na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym.

W 2016 roku w Chorwacji na dożynkach zespół przedstawił obrzęd dożynkowy naszego regionu.

Pan Piotr jest również założycielem kapeli podwórkowej „WESOŁE KASZKIETY”, która również odnosi sukcesy. Na Ogólnopolskim Przeglądzie Kapel Podwórkowych w Łęcznej zdobyła puchar prezesa Radia Lublin.

Przesłaniem twórcy są jego słowa: „Kultura ludowa to nasza tradycja, dziedzictwo naszych ojców i dziadów za którą walczyli i oddawali życie, o tym powinniśmy pamiętać, dbać, przekazywać młodym pokoleniom, bo to nasza tożsamość”.

Pani Pelagia Grabowska

Pani Pelagia Grabowska pisze wiersze od ponad trzydziestu lat. Wiele lat temu została członkinią Stowarzyszenia Twórców Ludowych i od tamtej pory uważa się za „pełnoprawną poetkę ludową”

Jej wiersze znajdują się w regionalnych antologiach poetyckich: „Gdy z mgieł rannych wychyla się ziemia”- antologia autorskiej poezji ludowej woj. Lubelskiego, „Ziarna wiecznej nadziei” – antologia ludowej poezji metafizycznej i religijnej. 1994 r., „Zostaje ślad” – antologia literatury ludowej ziemi chełmskiej rok wyd. 2001. Jej biogram i poezja jest umieszczona w „Słowniku biograficznym Twórców Ziemi Chełmskiej” 2005 r. i „Bibliotece Rocznika Chełmskiego” 2011 r.

Wydała trzy tomiki indywidualne: „Z chłopskiej chaty” 2004 r., „Z łąki i serca” 2011 r. oraz „Szłam przez świat” 2016 r. Ponadto okazjonalnie zajmuje się twórczością rękodzielniczą, jak wyplataniem wieńców dożynkowych, wyrabianiem ze słomy mat i pajaków, wykonywaniem palm wielkanocnych, bukietów z papieru.

Autorka była dwukrotnie nagradzana (1988 i 1989) w konkursach poezji religijnej, organizowanych przez Kurię Biskupią w Lublinie. Tematyka jej wierszy zamyka się w kręgu zdarzeń i wartości współczesnej poezji ludowej.

Motywy religijne, ukazywanie piękna przyrody, umiłowanie ziemi rodzinnej oraz związane z nimi rozważania etyczne i duchowe autorki to najczęściej występujące wątki w poezji poetki.

Pan Stanisław Kuć

Pasjonat historii, pragnący ocalić i przekazać przyszłym pokoleniom dziedzictwo historyczne naszego regionu. Inicjator założenia Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju Pławanic, które brało czynny udział w powstaniu projektu dotyczącego budowy nowej świetlicy w Pławanicach.

Pan Stanisław wraz ze Stowarzyszeniem uczestniczył w ogólnopolskiej akcji „Katyń ... ocalić od zapomnienia”. W pierwszej edycji - 7 listopada 2008 r. przekazał lokalnym organizacjom 20 sadzonek „Dębów katyńskich”:

- *Na terenie Gminy Kamień;*
  1. *Mjr. Józef Bocheński, Publiczne Gimnazjum w Strachosławiu*
  2. *Aleksander Starczuk, Szkoła Podstawowa w Pławanicach (25 07 2009 r. przed szkołą powstaje pomnik, symboliczny nagrobek upamiętniający byłego mieszkańca Pławanic)*

Druga edycja „Katyń ... ocalić od zapomnienia” - 17 kwietnia 2009 r. przekazał 28 sadzonek dębów.

- *Na terenie Gminy Kamień*
  1. *Por. Zbigniew Roman Florkiewicz, Klub Seniora, zasadzony 9 maja 2009 r. przed świetlicą w Kamieniu.*

Pan Stanisław Kuć był pomysłodawcą oraz inspiratorem wielu historycznych wydarzeń w Gminie Kamień, m.inn.:

- 1) *odbudowa pomnika wojny polsko-bolszewickiej 1920 r. w oparciu o historię istniejącego grobu „Nieznanego żołnierza”, którego odsłonięcia dokonano w dniu 11 listopada 2010 r.;*
- 2) *na cmentarzu w Kamieniu 23 września 2010 r. wykonano fotografię symbolicznego pochówku „Kościuszkowców”. Odsłonięcie i poświęcenie odbudowanego pomnika nastąpiło 19 czerwca 2011 r.;*
- 3) *w 2013 r. Pan Stanisław przygotował dokumenty kapliczki zburzonej w 1944 r. celem odbudowy. W 2016 r. rozpoczęto odbudowę kapliczki.*
- 4) *z okazji „1050 rocznicy Chrztu Państwa Polskiego” dnia 3 maja 2016 r. przed kościołem w Pławanicach uroczyście zasadzono „Dąb” symbol naszej wiary i pamięci;*
- 5) *w maju 2017 r. ustawienie wielkiego głazu na którym będzie przytwierdzona tabliczka z nadanym imieniem „Mieszko I”*
- 6) *na wniosek Pana Kucia na terenie gminy Kamień powstał zielony pomnik „Historii Polski”.*

Ponadto Pan Stanisław zebrał bogatą historię, dokumenty, fotografie wszystkich pomników, grobów, miejsc pamięci, przydrożnych kapliczek, krzyży, cmentarzy, które po uporządkowaniu tematycznym planuje opublikować.

